

การเป็นพลเมืองของนักเรียนมัธยมที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล
กรณีศึกษา โรงเรียนปากพะยูนพิทยาคาร จังหวัดพัทลุง

Citizenship of High School students who participated to promote
citizenship in the Digital age, in a case study Pakpayoon Pittayakom
School, Phatthalung Province

หมัดฟาซี รูบามา^{1*}, จิตกรี บุญโชติ², นพวัลภ์ มงคงศรี³, การม บัวผัน⁴, และไกรสร วงศ์พรัตน์⁵

Madpouzee Rubama^{1*}, Jitkree Boonchot², Noppawan Mongkolsri³, Karom Buaphun⁴
and Kraisorn Wongprad⁵

^{1,2,3,4,5}อาจารย์, สาขาวิชาการบริหารจัดการท้องถิ่น, คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

^{1,2,3,4,5}Lecturer, Department of Local Governance, Faculty of Political Science, Hatyai University.

*Corresponding author, E-mail: Madpouzee@hu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดระดับการเป็นพลเมืองของนักเรียนมัธยมที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล กรณีศึกษา โรงเรียนปากพะยูนพิทยาคาร จังหวัดพัทลุง โดยใช้แบบวัดความเป็นพลเมืองเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลจากนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการพลเมืองดิจิทัล (Modern Citizen) จำนวน 99 คน การศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 59.6 และเพศชายจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 40.4 โดยมีอายุระหว่าง 17-18 ปี ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สูงที่สุด จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 63.6 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 36.4 ตามลำดับ ผลการศึกษาการเป็นพลเมืองของนักเรียน พบว่า

นักเรียนมัธยมที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล กรณีศึกษา โรงเรียนปากพะยูนพิทยาคาร จังหวัดพัทลุง มีระดับการเป็นพลเมือง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.33 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ 1. ด้านการให้ความสำคัญกับวิถีวัฒนธรรมสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 4.40 รองลงมาในลำดับที่ 2. ด้านให้ความสำคัญกับการเป็นพลเมืองที่ดี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 4.39, 3. ด้านการให้ความสำคัญกับชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 4.33 และ 4. ด้านการให้ความสำคัญกับบิสรภาพ ความก้าวหน้า และทันสมัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 4.20 ตามลำดับ

คำสำคัญ: พลเมืองนักเรียนมัธยม, โรงเรียนปากพะยูนพิทยาคาร, ความต่างทางเพศ

Abstract

The purposes of this research were to measure the level of citizenship of high school students who participated in activities promoting citizenship in the digital age, a case study of Pak Payoon Pittayakan School. The citizenship test was used as a tool to collect data from 99 students participating in the Modern Citizen project. Most of the samples were 59 females, representing 59.6 percent and 40 males, representing 40.4 percent, aged between 17-18 years old, studying in Grade 6, the highest number of 63 people, representing one hundred. 63.6 per cent and 36 students in grade 5, representing 36.4 per cent, respectively. The study of student citizenship found that:

High school students who participated in activities to promote citizenship in the digital age, a case study of Pak Payoon Pittayakarn School. Phatthalung Province have a degree of citizenship The overall picture was at the highest level with an average of 4.33 and when considering each aspect as follows: 1. The aspect of giving importance to cultural ways the highest. The average was at the highest level equal to 4.40, followed by the 2nd order. The aspect of good citizenship. 3. Emphasis on community had the highest average of 4.33 and 4. Emphasis on independence, progress and modernity had the highest average of 4.39. as much as 4.20 respectively

Keywords: high school student citizens, Pak Payoon Pittayakan School, gender difference

บทนำ

การเสริมสร้างความเป็นพลเมืองให้เกิดเป็นวัฒนธรรมพลเมืองมีหลากหลายรูปแบบโดยอาจเริ่มจากการให้ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยหรือความเป็นพลเมืองเพื่อให้เกิดความตระหนัก และสำนึกความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนเองและสังคม สังคมประชาธิปไตยที่ดีไม่อาจเกิดขึ้นได้หากประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจรวมไปถึงการขาดซึ่งความตระหนักถึงบทบาทหน้าที่และความสำคัญของการเป็นพลเมืองภายใต้ระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง และการเป็นพลเมืองที่ร่วมลงมือปฏิบัติและทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม (common good) อย่างมีความรู้ ความสามารถ ซึ่งเป็นการยกระดับที่สำคัญต่อความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง (หมัดเพาซี รูบามา, 2566 : 78) เนื่องจากสังคมประชาธิปไตยที่ดีไม่อาจเกิดขึ้นได้ หากประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจรวมไปถึงการขาดซึ่งความตระหนักถึงบทบาทหน้าที่และความสำคัญของการเป็นพลเมืองภายใต้ระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

ดังนั้นการที่เยาวชนปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของสังคมย่อมส่งผลต่อประเทศ คือ สังคมและประเทศมีการพัฒนาเป็นประชาธิปไตยโดยมีพลเมืองที่มีคุณภาพพร้อมไม่ร่วมมือกันสร้างสรรค์สังคม สังคมก็

จะมีแต่ความสงบสุขสถาพรและเป็นสังคมแห่งคุณภาพ (สุกรีร์ สมอนา, 2558) โดยการเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยต้องให้ความสำคัญกับวิถีวัฒนธรรม ให้ความสำคัญกับชุมชน และให้ความสำคัญกับอิสรภาพ รวมถึงความก้าวหน้าทันสมัยในการใช้เทคโนโลยีต่างๆ ในการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง (หมัดเฟาซี รูบามา, 2566) เพื่อการสื่อสารไปยังประชาชนในปัจจุบัน สอดคล้องกับ Kusnadi and Hikmawan (2020) กล่าวว่าความเป็นพลเมืองดิจิทัลถูกกำหนดให้เป็นของบทบาทของผู้คนในสังคมที่แวดล้อมด้วยข้อมูลจำนวนมากในยุคดิจิทัลผ่านการใช้เทคโนโลยี เครื่องมือ และแพลตฟอร์มซึ่งกลายเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับประชาชนในการดำรงชีวิตและการทำกิจกรรมทางสังคม ส่งผลต่อการขยายขอบเขตของกิจกรรมของพลเมืองมากขึ้นและสามารถสื่อสารข้อมูลของตนเองผ่านสื่อดิจิทัล โดยเฉพาะในหมู่เยาวชนคนรุ่นใหม่ ที่ให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และได้รับอิทธิพลทางการเมืองมาจากเทคโนโลยีดิจิทัลมากกว่าประชาชนกลุ่มอื่นๆ

แต่อย่างไรก็ตาม จากรายงานวิจัยของ Center for Information and Research on Civic Learning and Engagement (2008) สํารวจข้อมูลเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 15-25 ปี ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของพลเมืองในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า เพศ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความแตกต่างในการเข้าร่วมกิจกรรมของพลเมือง สรุปได้ดังนี้

1. กิจกรรมความเป็นพลเมืองที่เยาวชนหญิงมีส่วนร่วมมากกว่าชาย คือ การหาเงินบริจาคเพื่อการกุศล การเป็นอาสาสมัครให้แก่กลุ่มที่ไม่ใช่การเมือง การเป็นสมาชิกในกลุ่มทางการเมือง และการมีส่วนร่วมในการเดินหรือวิ่งเพื่อการกุศล
2. กิจกรรมความเป็นพลเมืองที่เยาวชนหญิงมีส่วนร่วมต่ำกว่าชาย คือ การออกเสียงเลือกตั้ง การชักชวนให้ผู้อื่นไปเลือกตั้ง การบริจาคเพื่อการรณรงค์หาเสียงทางการเมือง และการเป็นอาสาสมัครให้แก่กลุ่มทางการเมือง

นอกจากนี้ The Australian Temperament Project ศึกษาพัฒนาการของเด็กในรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลียตั้งแต่ปี 1983-2000 (Prior, M., et al., 2000) พบว่า ตัวแปรอิสระสำคัญตัวหนึ่งที่สามารถทำนายความตระหนักด้านการเมืองของความเป็นพลเมืองในวัยรุ่นได้ คือ สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจของครอบครัว กล่าวคือ เป็นสภาพแวดล้อมที่มีความสำคัญที่มีสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครอบครัวที่มีสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจสูงจะประพฤติกรรมเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่วัยรุ่น ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง และมีอิทธิพลต่อความคิดทางการเมืองของเยาวชนผ่านวิถีวัฒนธรรม การให้ความสำคัญกับชุมชน รวมถึงความมีอิสรภาพ จากความก้าวหน้าทันสมัยของเทคโนโลยีในยุคปัจจุบันที่เปิดโอกาสในการเสริมพลังพลเมืองและเอื้อต่อการเป็นประชาธิปไตย จึงเป็นการเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมของการเป็นพลเมืองดิจิทัลมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทางสังคมและการเมืองมากขึ้นเรื่อย ๆ

ดังนั้นคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการสร้างพลเมืองเยาวชนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นพลเมืองของประเทศ จึงจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นพลเมืองใน

ยุคดิจิทัลให้กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้น โดยแบ่งกิจกรรมการเป็นพลเมืองออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความเป็นพลเมืองกับการให้ความสำคัญกับวิถีวัฒนธรรม 2) ความเป็นพลเมืองกับการให้ความสำคัญกับชุมชนของตน 3) ความเป็นพลเมืองกับการให้ความสำคัญกับอภิสภาพ ความก้าวหน้าทันสมัย และ 4) การเป็นพลเมืองที่ดี เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนทุกคนมีส่วนในการช่วยให้ประเทศเกิดการขับเคลื่อนและพัฒนาต่อไปได้ จึงได้วางแผนคัดเลือกโรงเรียนที่มีศักยภาพ มีความพร้อมในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมทั้งโรงเรียนของรัฐและเอกชนในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง โดยในงานชิ้นนี้ได้วัดการเป็นพลเมืองของนักเรียนมัธยมที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล โรงเรียนปากพะยูนพิทยาคาร จังหวัดพัทลุง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความเป็นพลเมืองของนักเรียนมัธยมในโรงเรียนอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวัดระดับการเป็นพลเมืองของนักเรียนมัธยมที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล กรณีศึกษา โรงเรียนปากพะยูนพิทยาคาร จังหวัดพัทลุง

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

การวิจัยในครั้งนี้ ศึกษากรอบแนวความคิดจากแนวคิดความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ที่ให้ความสำคัญกับการสื่อสารทางการเมืองในโลกยุคใหม่ผ่านสื่อดิจิทัล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของประชาชน โดยศึกษาจากแนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

แนวคิดความเป็นพลเมืองยุคดิจิทัล

การสร้างความเป็นพลเมืองดิจิทัลเกิดขึ้นอย่างจริงจังและได้รับการกล่าวถึงอย่างแพร่หลาย โดย DQinstitute (2020) ให้ความหมายของพลเมืองดิจิทัลว่า ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสื่ออย่างปลอดภัย มีความรับผิดชอบและมีจริยธรรม ขณะที่ Kusnadi and Hikmawan (2020) กล่าวว่า ความเป็นพลเมืองดิจิทัลถูกกำหนดให้เป็นของบทบาทของผู้คนในสังคมที่แวดล้อมด้วยข้อมูลจำนวนมากในยุคดิจิทัลผ่านการใช้เทคโนโลยี เครื่องมือ และแพลตฟอร์มซึ่งกลายเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับประชาชนในการดำรงชีวิตและการทำกิจกรรมทางสังคม ส่งผลต่อการขยายขอบเขตของกิจกรรมของพลเมืองมากขึ้นและสามารถสื่อสารข้อมูลของตนเองผ่านสื่อดิจิทัล ดังนั้นจึงเป็นโอกาสในการเสริมพลังพลเมืองและเอื้อต่อการเป็นประชาธิปไตย จึงเป็นการเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมของการเป็นพลเมืองดิจิทัลที่มีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทางสังคมและการเมืองมากขึ้นเรื่อยๆ

นอกจากนี้ Moonsoon Choi (2016) ยังนิยามความเป็นพลเมืองดิจิทัลออกเป็น 3 มิติ คือ

1) มิติด้านความรู้เกี่ยวกับสื่อและสารสนเทศ ซึ่งพลเมืองดิจิทัลต้องมีความรู้และสามารถเข้าถึง ใช้ สร้างสรรค์ ประเมิน สังเคราะห์ และสื่อสารข้อมูลข่าวสารผ่านเครื่องมือดิจิทัล

2). มิติด้านจริยธรรม พลเมืองดิจิทัลจะต้องใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างปลอดภัย มีจริยธรรม ความรับผิดชอบ ต้องตระหนักถึงผลกระทบที่อาจเกิดต่อสังคม เศรษฐกิจและความรับผิดชอบต่อออนไลน์ และ

3). มิติด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองและสังคม พลเมืองดิจิทัลจะสามารถมีส่วนร่วมทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม โดยใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือ

จะเห็นได้ว่า พลเมืองในยุคดิจิทัลจะมีทักษะที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงทักษะในการรู้คิดขั้นสูงและมีวิจารณญาณ และเนื่องจากมีการใช้เทคโนโลยีออนไลน์มากขึ้น ทำให้เกิดการปฏิสัมพันธ์กับผู้คนมากขึ้น การรู้จักสิทธิตนเอง เคารพผู้อื่น และการปกป้องตนเองและชุมชนจากความเสียหายออนไลน์ จึงเป็นทักษะที่สำคัญ นอกจากนี้พลเมืองดิจิทัลยังสามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมือง และการแสดงความคิดเห็นได้มากขึ้น

ความท้าทายของการเป็นพลเมืองดิจิทัลคือ ผู้คนในยุคปัจจุบันมีความหลากหลาย ที่เรียกกันว่า Generation ซึ่งมีทั้ง Baby Boomer, Gen X, Gen Y, Gen Z และ Gen Alpha โดยที่ผ่านมามีความแตกต่างระหว่างผู้คนในแต่ละรุ่นอาจมีไม่มากนัก แต่การเข้ามากระทบของเทคโนโลยีดิจิทัล หรือ Digital Disruption กับวิถีชีวิตอย่างหนักหน่วง ทำให้ผู้คนที่ถูกเรียกว่า Gen Z และ Gen Alpha มีพฤติกรรม ความคิด และความเชื่อแตกต่างอย่างคนรุ่นก่อนหน้าค่อนข้างชัดเจน เนื่องจากเติบโตมาในสิ่งแวดล้อมดิจิทัลหรือชาวดิจิทัลดั้งเดิม (Digital Natives) ที่ทะลวงกำแพงด้านสถานที่และเวลา ทำให้ได้เห็น ได้เรียนรู้ ได้ทราบเหตุการณ์รอบตัวและรอบโลกอย่างหลากหลายและรวดเร็ว ในขณะที่ Baby Boomer, Gen X, Gen Y ซึ่งมีวิถีชีวิตแบบผู้อพยพเข้าสู่ยุคดิจิทัล (Digital Immigrants) ต้องมีการปรับตัวในการใช้ชีวิตยุคดิจิทัลอย่างมาก โดยความแตกต่างนี้ถูกกระตุ้นให้ชัดเจนและมีการส่งต่อมากขึ้นด้วยสื่อสังคมออนไลน์ ปรากฏการณ์นี้เองอาจก่อให้เกิดความแตกแยก ความเป็นอื่น และความเกลียดชังได้ นอกจากนี้ความท้าทายด้านการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างพลเมืองดิจิทัลซึ่งเป็นคนต่างรุ่นแล้ว ยังมีความท้าทายด้านอื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้นในประเด็นทางสังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งเกิดจากการที่เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้ชีวิตของมนุษย์ ซึ่งเทคโนโลยีดิจิทัลได้สร้างเครื่องมือและทรัพยากรที่น่าทึ่งทำให้ข้อมูลที่เป็ประโยชน์ การปฏิวัติทางเทคโนโลยีทำให้ชีวิตของเราง่ายขึ้น เร็วขึ้น ดีขึ้น ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงรูปแบบของการสื่อสารและพฤติกรรมของผู้คนไปอย่างมาก จากเดิมที่ผู้คนส่วนใหญ่เป็นผู้รับสารและรอรับข้อมูลจากผู้ส่งสาร แต่ในปัจจุบันทุกคนสามารถเป็นผู้ส่งสารได้อย่างง่ายดาย

เทคโนโลยีที่มีผลด้านบวกต่อสังคมคือส่งผลต่อการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้มีการโต้ตอบและทำงานร่วมกันมากขึ้นซึ่งจะช่วยให้ผู้คนมีส่วนร่วมกับเนื้อหาที่เรียนรู้และมีปัญหาที่ดีขึ้น เพราะอินเทอร์เน็ตช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตลอดเวลา และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต นอกจากนี้เทคโนโลยีส่งผลกระทบต่อสังคมคือช่วยให้ผู้คนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันได้แม้ผู้คนละมุมโลก

อย่างไรก็ตามเทคโนโลยียังส่งผลกระทบต่อด้านลบต่อผู้คน กล่าวคือ เทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือถือลดการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างกัน การบริหารจัดการเวลาส่วนตัวมีน้อยลงเนื่องจากต้องออนไลน์ติดตามผู้อื่น และถูกผู้อื่นติดตามตลอดเวลา จนอาจกล่าวได้ว่าอิทธิพลทางเทคโนโลยีมีส่วนกำหนดและการเป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบการกระทำของมนุษย์ในปัจจุบันไปแล้ว

ด้วยความรวดเร็วของเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้การแข่งขันด้านความรวดเร็วจึงเกิดขึ้นอย่างเลี่ยงไม่ได้ ความถูกต้องของข้อมูลจึงถูกมองข้ามไป ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพทั้งทางร่างกายและทางใจของสมาชิกในสังคมจากการได้รับชุดข้อมูลผิดหรือบิดเบือนซึ่งกลายเป็นปัญหาของโลก ที่สิ้นคลอนเสถียรภาพทั้งเศรษฐกิจและสังคม เกิดความรู้สึกไม่มั่นคงและเต็มไปด้วยความหวาดกลัว ทำให้เกิดการแพร่สะพัดของข้อมูลบิดเบือนจำนวนมากผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ นอกจากนี้ยังรวมถึงอาชญากรรมไซเบอร์ที่สร้างผลกระทบต่อชีวิต ทรัพย์สิน และสิทธิของพลเมืองในยุคดิจิทัล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Cary (1970) วิจัยเรื่อง Education for Citizenship in the U.S.S.R. เป็นการวิจัยเกี่ยวกับปัญหา การฝึกอบรม ความเป็นพลเมืองดีแก่เยาวชน โดยการจัดการสอนในโรงเรียนของรัสเซีย โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา วิธีที่ใช้ในการวิจัยก็คือ การศึกษาวิเคราะห์แบบเรียน วัสดุสิ่งพิมพ์ที่ได้จากหน่วยงานทางการศึกษาของรัสเซียและการใช้การสังเกต ความคิด ความรู้สึกที่เป็นผล มาจากการที่ผู้วิจัยได้เข้าไปอยู่ในรัสเซีย 2 เดือน ประกอบการวิจัยนี้ด้วย ผลการวิจัยพบว่า ในการสร้างความรู้ความเข้าใจในเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดีของรัสเซีย พลเมืองจะต้องมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และจะต้องผูกพันกับรัฐบาลนักเรียนจะมีความคิดไปในทางที่กำหนดกลุ่มเพื่อมีอิทธิพลต่อเด็ก รัฐบาลจึงพยายามอบรมกลุ่มเพื่อให้เป็นไปในทิศทางที่กำหนดไว้

The Australian Temperament Project ศึกษาพัฒนาการของเด็กในรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลียตั้งแต่ปี 1983-2000 (Prior, M., et al., 2000) พบว่า ตัวแปรอิสระสำคัญตัวหนึ่งที่สามารถทำนายความตระหนักด้านการเมืองของความเป็นพลเมืองในวัยรุ่นได้ คือ สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจของครอบครัว กล่าวคือ เป็นสภาพแวดล้อมที่มีความสำคัญที่มีสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครอบครัวที่มีสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจสูงจะประพฤติกรรมเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่วัยรุ่นในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง

Rothwell, N. & Turcotte, M. (2006) พบว่า 1. เยาวชนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไปในพื้นที่ชนบทมีแนวโน้มที่จะเป็นอาสาสมัครมากกว่าเยาวชนในเมือง 2. 4 ใน 5 ของเยาวชนที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีซึ่งอาศัยอยู่ในชนบทที่ใกล้กับเมืองเป็นสมาชิกในองค์กร เช่น พรรคการเมือง กลุ่มวัฒนธรรม และองค์กรทางกีฬาอย่างต่ำคนละ 1 องค์กร และ 3. เยาวชนในชนบทที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองและการประชุมสาธารณะมากกว่าเยาวชนในเมือง

Center for Information and Research on Civic Learning and Engagement (2008) สํารวจข้อมูลเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 15-25 ปี ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของพลเมืองในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า เพศ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความแตกต่างในการเข้าร่วมกิจกรรมของพลเมืองสรุปได้ดังนี้

1. กิจกรรมความเป็นพลเมืองที่เยาวชนหญิงมีส่วนร่วมมากกว่าชาย คือ การหาเงินบริจาคเพื่อการกุศล การเป็นอาสาสมัครให้แก่กลุ่มที่ไม่ใช่การเมือง การเป็นสมาชิกในกลุ่มทางการเมือง และการมีส่วนร่วมในการเดินหรือวิ่งเพื่อการกุศล

2. กิจกรรมความเป็นพลเมืองที่เยาวชนหญิงมีส่วนร่วมต่ำกว่าชาย คือ การออกเสียงเลือกตั้ง การชักชวนให้ผู้อื่นไปเลือกตั้ง การบริจาคเพื่อการรณรงค์หาเสียงทางการเมือง และการเป็นอาสาสมัครให้แก่กลุ่มทางการเมือง

พรพรรณ วีระปรียาภรณ์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างคุณธรรมของความเป็นพลเมืองในชุมชนไทย พบว่า การสร้างคุณธรรมของความเป็นพลเมืองในชุมชนไทยถูกสร้างขึ้นได้ในชุมชนที่ดิงามประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 4 ประการ คือ 1. อุทิศการณ์ของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ 2. บริบททางกายภาพและสังคมที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ 3. โครงสร้างทางสังคมที่มีลักษณะเป็นแนวราบมากกว่าแนวตั้ง ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของการเคารพในสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคของกันและกัน และความเป็นกัลยาณมิตร 4. ทูทางสังคม ประกอบด้วย ช่องทางหรือเครือข่ายการสื่อสาร คือ การสื่อสารสองทางแบบทางตรงที่เห็นหน้าเห็นตากันด้วยการสนทนาปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยน ประชุมร่วมกัน ความไว้วางใจกัน และเชื่อถือกัน ความมีอุดมการณ์ที่เหมือนกันเป็นบรรทัดฐานทางสังคมเกิดจากความไว้นใจเชื่อใจกัน

ประภัสสร ไพบุลย์รัฐดิพรชัย (2553) ศึกษาความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนโรงเรียนพณิชยการแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี พบว่า นักเรียนระดับชั้นปวช.ปีที่ 1-3 มีความเป็นพลเมืองดีในระดับสูง ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน อันได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลการเรียนที่แตกต่างกัน มีความเป็นพลเมืองดีที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ ปัจจัยสนับสนุนด้านความเชื่อมั่นในตนเองและการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเป็นพลเมืองดีของนักเรียน

หมัดฟาซี รูบามา และคณะ (2564) ศึกษาความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนรัตภูมิวิทยา พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนรัตภูมิวิทยา จังหวัดสงขลา มีระดับความคิดเห็นต่อความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.15 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีระดับความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ 1. ด้านการให้ความสำคัญกับวิถีวัฒนธรรมสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 2. ด้านให้ความสำคัญกับการเป็นพลเมืองที่ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23, 3. ด้านการให้ความสำคัญกับชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 และ 4. ด้านการให้ความสำคัญกับอิสรภาพ ความก้าวหน้า และทันสมัยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามลักษณะประชากร พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่กลุ่มตัวอย่าง ที่มีอายุ และระดับชั้นมัธยมศึกษาแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หมัดเฟาซี รูบามา (2566) ศึกษาความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดสตูล พบว่า 1) นักเรียนมีความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.23 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านได้แก่ (1) ด้านการให้ความสำคัญกับวิถีวัฒนธรรมสูงที่สุดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 4.38 (2) ด้านให้ความสำคัญกับการเป็นพลเมืองที่ดี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เท่ากับ 4.35, (3) ด้านการให้ความสำคัญกับชุมชนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 4.17 และ (4) ด้านการให้ความสำคัญกับอิสรภาพความก้าวหน้าและทันสมัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 3.99 ตามลำดับ 2) เปรียบเทียบความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายจำแนกตามลักษณะประชากร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 แต่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุและระดับชั้นมัธยมศึกษาแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากผลการวิจัยดังกล่าว พบว่า การเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับหลายปัจจัย อาทิ การให้ความสำคัญกับวิถีวัฒนธรรม ให้ความสำคัญกับชุมชน ให้ความสำคัญกับอิสรภาพ ความก้าวหน้าทันสมัย และการเป็นพลเมืองที่ดี และยังพบอีกว่าลักษณะประชากรที่ต่างกันก็มีผลต่อการเป็นพลเมืองที่ต่างกัน อาทิ เพศ สถานะทางเศรษฐกิจ การศึกษา และอายุ เป็นต้น ผู้วิจัยจึงนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ความเป็นพลเมืองกับการให้ความสำคัญกับวิถีวัฒนธรรม 2) ความเป็นพลเมืองกับการให้ความสำคัญกับชุมชนของตน 3) ความเป็นพลเมืองกับการให้ความสำคัญกับอิสรภาพ ความก้าวหน้าทันสมัย และ 4) การเป็นพลเมืองที่ดี และนำมาศึกษาความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โดยมีลักษณะประชากรที่ต่างกันมาวิเคราะห์เปรียบเทียบโดยกำหนดเป็นเครื่องมือในการวิจัยเรื่อง ความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนปากพะยูนพิทยาคาร จังหวัดพัทลุง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปากพะยูนพิทยาคาร จังหวัดพัทลุง ที่เข้าร่วมโครงการการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล (Modern Citizen) จำนวน 99 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสำรวจการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล (Modern Citizen) โดยแบ่งแบบสำรวจเป็น 2 ส่วน คือ 1) ข้อมูลเพศ และ 2) คำถามเพื่อวัดความเป็นพลเมืองของนักเรียน

จำนวน 4 ด้าน คือ ความเป็นพลเมืองกับการให้ความสำคัญกับวิถีวัฒนธรรม 2) ความเป็นพลเมืองกับการให้ความสำคัญกับชุมชนของตน 3) ความเป็นพลเมืองกับการให้ความสำคัญกับอิสราภาพ ความก้าวหน้าทันสมัย และ 4) การเป็นพลเมืองที่ดี โดยสร้างเป็นคำถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยการประมวลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยนำผลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมานำเสนอข้อมูลในรูปแบบของค่าสถิติต่าง ได้แก่ 1) ข้อมูลเพศ วิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และ 2) วิเคราะห์โดยคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

ผลการสำรวจการเป็นพลเมืองของนักเรียนมัธยมที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล กรณีศึกษา โรงเรียนปากพะยูนพิทยาคาร จังหวัดพัทลุง มีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 59.6 และเพศชายจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 40.4 ตามลำดับ สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไป จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	40	40.4
หญิง	59	59.6
รวม	99	100.00

ส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นการเป็นพลเมืองของนักเรียนมัธยมที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล กรณีศึกษา โรงเรียนปากพะยูนพิทยาคาร จังหวัดพัทลุง

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปากพะยูนพิทยาคาร จังหวัดพัทลุง มีระดับความคิดเห็นต่อความเป็นพลเมือง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.33 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ 1. ด้านการให้ความสำคัญกับวิถีวัฒนธรรมสูงสุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 4.40 รองลงมาในลำดับที่ 2. ด้านให้ความสำคัญกับการเป็นพลเมืองที่ดี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 4.39, 3. ด้านการให้ความสำคัญกับชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 4.33 และ 4. ด้านการให้ความสำคัญกับอิสราภาพ ความก้าวหน้า และทันสมัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 4.20 ตามลำดับ โดยสามารถแสดงได้ดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 การเป็นพลเมืองของนักเรียนมัธยมที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล
กรณีศึกษา โรงเรียนปากพะยูนพิทยาคาร จังหวัดพัทลุง (N=99)

ความเป็นพลเมืองของนักเรียน	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. ด้านให้ความสำคัญกับวิถีวัฒนธรรม	4.40	0.41	มากที่สุด
2. ด้านให้ความสำคัญกับชุมชนของตน	4.33	0.47	มากที่สุด
3. ด้านให้ความสำคัญกับอิสรภาพความก้าวหน้าทันสมัย	4.20	0.54	มาก
4. ด้านการให้ความสำคัญกับการเป็นพลเมืองที่ดี	4.39	0.42	มากที่สุด
ภาพรวม	4.33	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเป็นพลเมืองของนักเรียนมัธยมที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล กรณีศึกษา โรงเรียนปากพะยูนพิทยาคาร จังหวัดพัทลุง มีความเป็นพลเมือง อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะด้านการให้ความสำคัญกับวิถีวัฒนธรรม ด้านการให้ความสำคัญกับชุมชนของตน และด้านการให้ความสำคัญกับการเป็นพลเมืองที่ดี แต่ด้านการให้ความสำคัญกับอิสรภาพความก้าวหน้าทันสมัย มีความเป็นพลเมืองอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์รายข้อคำถามเพิ่มเติมเพื่ออธิบายการเป็นพลเมืองของนักเรียนมัธยมที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล กรณีศึกษา โรงเรียนปากพะยูนพิทยาคาร จังหวัดพัทลุง โดยสามารถแสดงได้ดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 การเป็นพลเมืองของนักเรียนมัธยมที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล
ด้านการให้ความสำคัญกับอิสรภาพ ความก้าวหน้าทันสมัย (N=99)

ความเป็นพลเมืองกับอิสรภาพ ความก้าวหน้าทันสมัย	เพศ	N	Mean	Std. D
นักเรียนเป็นผู้ที่มีการพัฒนาตนเองตามกระแสโลกาภิวัตน์	ชาย	40	4.58	.50
ให้ทันสมัย และทันเหตุการณ์อยู่เสมอ	หญิง	59	4.29	.64
นักเรียนชอบเรียนรู้และติดตามข่าวสารบ้านเมืองอย่าง	ชาย	40	4.40	.59
สม่ำเสมอผ่านสื่อเทคโนโลยีต่างๆ อาทิเช่น Social Media, Facebook, Youtube, Tiktok เป็นต้น	หญิง	59	4.10	.60
นักเรียนชอบการวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นทางการเมือง	ชาย	40	4.40	.70
เมืองภายใต้สิทธิเสรีภาพตามระบอบประชาธิปไตยผ่านสื่อเทคโนโลยีต่างๆ	หญิง	59	4.03	.69
นักเรียนมีการติดตามการทำงานของนักการเมืองใน	ชาย	40	4.45	.67
ท้องถิ่นและระดับชาติอย่างสม่ำเสมอผ่านช่องทางต่างๆ	หญิง	59	3.90	.84

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ความเป็นพลเมืองกับอภิสภาพ ความก้าวหน้าทันสมัย	เพศ	N	Mean	Std. D
นักเรียนมีการนำทรัพยากรที่มีการใช้แล้วในชุมชนมาใช้ใหม่	ชาย	40	4.33	.82
อย่างคุ้มค่า	หญิง	59	3.92	.91
ภาพรวมความเป็นพลเมืองกับอภิสภาพ ความก้าวหน้า	ชาย	40	4.43	.48
ทันสมัย	หญิง	59	4.04	.52

จากตารางที่ 3 พบว่า การเป็นพลเมืองของนักเรียนมัธยมที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล มีระดับความเป็นพลเมืองกับการให้ความสำคัญกับอภิสภาพ ความก้าวหน้าทันสมัย เมื่อพิจารณาจากรายข้อคำถาม พบว่าทุกข้อคำถามนักเรียนมีระดับความเป็นพลเมืองกับการให้ความสำคัญกับอภิสภาพความก้าวหน้าทันสมัย โดยเฉพาะนักเรียนเพศชายมีระดับความเป็นพลเมืองสูงกว่าเพศหญิง อาทิเช่นนักเรียนมีการติดตามการทำงานของนักรบเมืองในท้องถิ่นและระดับชาติอย่างสม่ำเสมอผ่านช่องทางต่างๆ

สรุปและอภิปรายผล

จากวัตถุประสงค์ เพื่อวัดระดับความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนปากพะยูนพิทยาคาร จังหวัดพัทลุง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีระดับความคิดเห็นต่อความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะด้านการให้ความสำคัญกับวิถีวัฒนธรรมสูงสุด สอดรับกับที่พรพรรณ วีระปรียากร (2542) พบว่า การสร้างคุณธรรมของความเป็นพลเมืองในชุมชนไทยถูกสร้างขึ้นได้ในชุมชนที่ดิงาม ประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 4 ประการ คือ 1. อุดมการณ์ของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ 2. บริบททางกายภาพและสังคมที่สอดรับกับอุดมการณ์ 3. โครงสร้างทางสังคมที่มีลักษณะเป็นแนวราบมากกว่าแนวตั้ง ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของการเคารพในสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคของกันและกัน และความเป็นกัลยาณมิตร 4. ทูทางสังคมประกอบด้วย ช่องทางหรือเครือข่ายการสื่อสาร คือ การสื่อสารสองทางแบบทางตรงที่เห็นหน้าเห็นตากัน ด้วยการสนทนาปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยน ประชุมร่วมกัน ความไว้วางใจกัน และเชื่อถือกัน ความมีอุดมการณ์ที่เหมือนกันเป็นบรรทัดฐานทางสังคมเกิดจากความไว้นือเชื่อใจกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูลของหมัดฟาซี รุบามา (2566) ที่พบว่า นักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสตูลมีความเป็นพลเมืองโดยการให้ความสำคัญกับวิถีวัฒนธรรมสูงสุด แสดงให้เห็นว่าความเป็นพลเมืองของนักเรียนมัธยมศึกษายังให้ความสำคัญกับวิถีชีวิตที่สอดรับกับวิถีวัฒนธรรมของสังคม

อาจเป็นเพราะการอบรมบ่มเพาะและการเลี้ยงดูของครอบครัวในสังคมไทยที่พ่อแม่ ครอบครัวครูบาอาจารย์ ยังมีบทบาทสำคัญในการเป็นแบบอย่างการเป็นพลเมืองที่ดีของนักเรียน และทำให้นักเรียนเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมต่อไป

นอกจากนี้ยังพบว่า ด้านการให้ความสำคัญกับอิสรภาพ ความก้าวหน้าทันสมัยของนักเรียนเพศชายมีระดับความเป็นพลเมืองสูงกว่าเพศหญิง อาทิ นักเรียนเป็นผู้ที่มีการพัฒนาตนเองตามกระแสโลกาภิวัตน์ ให้ทันสมัย และทันเหตุการณ์อยู่เสมอ มีการติดตามการทำงานของนักรบการเมืองในท้องถิ่นและระดับชาติอย่างสม่ำเสมอผ่านช่องทางต่างๆ เช่น Social Media, Facebook, Youtube, Tiktok เป็นต้น สอดรับกับที่ Center for Information and Research on Civic Learning and Engagement (2008) สํารวจข้อมูลเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 15-25 ปี ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของพลเมืองในประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่า เพศ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความแตกต่างในการเข้าร่วมกิจกรรมของพลเมือง โดยกิจกรรมความเป็นพลเมืองที่เยาวชนหญิงมีส่วนร่วมมากกว่าชาย คือ การหาเงินบริจาคเพื่อการกุศล การเป็นอาสาสมัครให้แก่กลุ่มที่ไม่ใช่การเมือง การเป็นสมาชิกในกลุ่มทางการเมือง และการมีส่วนร่วมในการเดินหรือวิ่งเพื่อการกุศล ส่วนกิจกรรมความเป็นพลเมืองที่เยาวชนหญิงมีส่วนร่วมต่ำกว่าชาย คือ การออกเสียงเลือกตั้ง การชักชวนให้ผู้อื่นไปเลือกตั้ง การบริจาคเพื่อการรณรงค์หาเสียงทางการเมือง และการเป็นอาสาสมัครให้แก่กลุ่มทางการเมือง และ Portney, K. E., et al. (2009) ยังพบว่า เยาวชนที่อยู่ในครอบครัวที่บิดามารดามีการศึกษาดีและสนใจทางการเมือง จะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางพลเมืองของเยาวชนหญิงมากกว่าชาย และการพูดคุยกับบิดา มารดาเกี่ยวกับการเมือง จะส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของการเลือกตั้งในเยาวชนหญิงมากกว่าชาย แต่จะเพิ่มการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนและกิจกรรมที่ไม่หวังกำไรในเยาวชนชายมากกว่าหญิง แสดงให้เห็นว่าบริบทของสังคม วัฒนธรรม และการดำรงชีวิตในระดับครัวเรือนและสังคมมีอิทธิพลต่อการเป็นพลเมืองที่ดีของนักเรียนระดับมัธยมที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะด้านการให้ความสำคัญกับอิสรภาพในการรับรู้ข่าวสาร ความก้าวหน้า และทันสมัย ซึ่งตัวแปรอิสระสำคัญตัวหนึ่งที่สามารถทำนายความตระหนักด้านการเมืองของความเป็นพลเมืองในวัยรุ่นได้ คือ สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจของครอบครัวเป็นสภาพแวดล้อมที่มีความสำคัญสูง (Margot Prior, et al, 2000) อาจเป็นเพราะ ครอบครัวที่มีสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจสูงจะประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่วัยรุ่นในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองได้มากกว่าครอบครัวที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

ประภัสสร ไพบูลย์ธิตทิพรชัย. (2553). การศึกษาความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนโรงเรียนพณิชยการ บางบัวทองจังหวัดนนทบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.

- พรพรรณ วีระปรียากร. (2542). การสร้างคุณธรรมของความเป็นพลเมืองในชุมชนไทย (ดุชนิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ .
- สุภีร์ สมอนา. (2558). ความเป็นพลเมืองของนักเรียนในโครงการโรงเรียนพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า.
(รายงานการวิจัย). สืบค้นเมื่อ 2 May 2023 from https://www.kpi.ac.th/media/pdf/research/fulltext_44b0490b34aeb1595b20092f5e53983f.pdf
- หมัดเฟาซี รูบามา. (2566). ความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอน
ปลายโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล. Journal of Roi Kaensarn Academi,
8(1), 76-96. สืบค้นเมื่อ 13 มีนาคม 2566 จาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JRKSA/article/view/257300/175069>
- หมัดเฟาซี รูบามา และคณะ. (2564). ความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษา
ตอนปลายโรงเรียนรัตภูมิวิทยา จังหวัดสงขลา. ใน ทศนีย์ ประธาน (ประธาน), การประชุม
มหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 12. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา.
- Cary, Lee (1970). Introduction. In Lee Cary's (ed.), COMMUNITY DEVELOPMENT AS A
PROCESS (pp. 213). Columbia : University of Missouri Press.
- Center for International and Research on Civic Learning and Engagement. (2008). 2006
Civic and Political Health of the Nation (Online). Retrived from http://www.civicyourth.org/2006-civic-and-political-health-of-thenation/?cat_id=0.
- Dqinstitute. (2020). Digital Citizenship. Retrived from <https://www.dqinstitute.org/dq-framework>
- Kusnadi IH., & Hikmawan MD. (2020). Digital Cohesion in Era of Pandemic COVID-19 in
Indonesia. International Journal of Engineering Research and Technology, 13(7),
1775-1779.
- Margot Prior, Ann Sanson, Diana Smart and Frank Oberklaid. (2000). Pathways from infancy
to adolescence AUSTRALIAN TEMPERAMENT PROJECT 1983–2000. Retrived from
<https://www.theactgroup.com.au/documents/AustralianTemperamentProject1983-2000.pdf>
- Portney, K.E., et al. (2009). Gender Differences in Political and Civic Engagement among
Young People [Online]. Retrived from <https://ase.tufts.edu/polsci/faculty/eichenberg/NiemiPortneyEichenbergAug26.pdf>.

Moonsun Choi. (2016). A Concept Analysis of Digital Citizenship for Democratic Citizenship Education in the Internet Age. *Theory & Research in Social Education*, 44(4), 565-607.

Rothwell, N. & Turcotte, M. (2006). The Influence of Education on Civic Engagement: Differences Across Canada's Rural-Urban Spectrum (Online). Retrieved from <http://publications.gc.ca/Collection/Statcan/21-006-X/21-006-XIE2006001.pdf>. (20 May 2016)